ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΤΑ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΦΡΑΓΚΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΝΟΣΟΚΟΜΑΣ

ΠΟΙΟΣ ἔβλεπε τὸν μπάρμπα Παβιγύ, μὲ τὰ μακρυὰ κι' ἀδύνατα πόδια του, τὸ μικρὸ κορμί του, τὰ μεγάλα χέρια του καὶ τὸ τριγωνικὸ κεφάλι του, δὲν μποροῦσε νὰ κρατήση τὰ γέλια.

Ἦταν τόσο ἐξυπνος κι' εὐχάριστος, ὥστε καὶ τὰ κορίτσια ἀκόμα δεν τοῦ χαλοῦσαν χατῆρι. Διεσκέδαζαν μαζύ του τόσο πολύ, ὥστε παράβλεπαν τὴ μεγάλη ἀσχήμια του.

Στὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου τῆς χρονιᾶς ἐκείνης, ὁ μπάρμπα Παβιγὺ εἶχε κλείσει συμφωνία νὰ δουλέψη γιὰ τὸ θέρισμα στὰ χωράφια τοῦ κὺρ Λεχαριβώ, ποὺ ἦσαν κοντὰ στὴ Ρουβίλ. Ἔτσι, τρεῖς ὁλόκληρες ἑβδομάδες, μέρα καὶ νύχτα, διεσκέδασε τοὺς θεριστάδες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μὲ τὶς φάρσες του, σκαρώνοντας ἕνα σωρὸ φάρσες κι' ἀστεία.

Τὴν τελευταία ἡμέρα τοῦ θερισμοῦ, ἐνῶ τὰ ἕξη ἄλογα κύλαγαν τὸ κάρρο τῶν θεριστάδων πρὸς τὸν μεγάλο δρόμο μὲ βῆμα ἀργό, ὁ Παβιγύ, ἀνάμεσα στὶς γυναῖκες, χόρευε σὰν σάτυρος καὶ κρατοῦσε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα μικροὺς καὶ μεγάλους.

Μόλις ἡ πομπὴ ἔφτασε στὴν καγκελλόπορτα τοῦ κτήματος τοῦ κὺρ Λεχαριβώ, ὁ Παβιγὺ πήδησε χάμω, μὲ τὰ χέρια ἀνοιχτά. Γιὰ καλή του τύχη ὅμως, πέφτοντας, χτύπησε στὴν ἄκρη τοῦ κάρρου, ἀνατοδουγυίστηκε καὶ βρέθηκε ἀνάσκελα στὸ δρόμο.

Οἱ σύντροφοί του κατέβηκαν ἀμέσως ἀπὸ τὸ κάρρο κι' ἔτρεξαν κοντά του. Ἦταν ἀκίνητος, μὲ τὸ ἕνα μάτι κλειστό, μὲ τ' ἄλλο μισανοιχτό, μελανιασμένος ἀπὸ τὸ φόβο του.

Μόλις τοῦ ἄγγιξαν τὸ δεξί του πόδι, ἄρχισε νὰ φωνάζη δυνατά, κι' ὅταν θέλησαν νὰ τὸν σηκώσουν, σωριάστηκε ἀμέσως χάμω.

—Φοβᾶμαι πὼς ἔσπασε τὸ ἕνα του πόδι, εἶπε κάποιος.

Κι' ἀλήθεια, τὸ ἕνα του πόδι εἶχε σπάσει.

Ὁ κὺρ Λεχαριβὼ τὸν ξάπλωσε σ' ἕνα τραπέζι κι' ἕνας καβαλλάρης ἔτρεξε στὴ Ρουβίλ νὰ εἰδοποιήση τὸν γιατρό.

Ὁ ἀφέντης φάνηκε πολὺ γενναιόψυχος καὶ δήλωσε πὼς θὰ πλήρωνε αὐτὸς τὴ θεραπεία τοῦ Παβιγὺ στὸ νοσοκομεῖο.

Ὁ γιατρός, ποὺ ἦρθε ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, πῆρε τὸν Παβιγὺ στὸ ἀμάξι του, τὸν πῆγε στὸ νοσοκομεῖο καὶ τὸν ἔβαλε σ' ἕναν φρεσκοβαμμένο κοιτῶνα, ὅπου τοῦ περιποιήθηκαν τὸ σπασμένο πόδι του.

Μόλις ὁ Παβιγὺ κατάλαβε ὅτι δὲν θὰ πέθαινε, ὅτι θὰ τὸν περιποιοῦσαν, ὅτι θὰ τὸν νοσήλευαν, ὅτι θὰ τὸν γιάτρευαν καὶ ὅτι θᾶπινε καὶ θᾶτρωγε χωρὶς νὰ κάνη τίποτα, ξαπλωμένος ἀνάμεσα σὲ δυὸ καθαρὰ σεντόνια, κυριεύτηκε ἀπὸ ἀσυγκράτητη χαρὰ κι' ἄρχισε νὰ γελάη, νὰ γελάη μ' ἕνα γέλιο σιγανὸ κι' ἐξακολουθητικό, ποὺ ἄφηνε νὰ φαίνωνται τὰ χαλασμένα δόντια του.

Μόλις πλησίαζε τὸ κρεββάτι του ἡ νοσοκόμα, τῆς ἔδειχνε τὴν εὐχαρίστησί του μὲ ἀστείους μορφασμούς, μισόκλεινε τὰ μάτια του, στρώβωνε τὸ στόμα του καὶ κούναγε τὴ μυτη του, ποὺ ἦταν τόσο μακρυὰ κι' εὐκίνητη, ὥστε τὴν ἔκανε ὅπως ἤθελε. Οἱ πλαϊνοί του, ὅσο ἄρρωστοι κι' ἂν ἦσαν, δὲν μποροῦσαν νὰ κρατήσουν τὰ γέλια, κι' ἡ ἀρχινοσοκόμα πήγαινε συχνὰ καὶ καθόταν κοντὰ στὸ κρεββάτι του, γιὰ νὰ περάση λίγη ὥρα εὐχάριστα. Πρὸς χάριν της, ὁ Παβιγὺ σοφιζόταν πιὸ ἔξυπνες φάρσες, πιὸ πρωτότυπα ἀστεῖα, κι' ὅπως εἶχε μέσα του τὸ σπέρμα τῆς προσποιήσεως καὶ τῆς ἠθοποιΐας, ἔκανε τὸν θρῆσκο, γιὰ νὰ τῆς ἀρέση, καὶ μίλαγε γιὰ τὸ Θεὸ μὲ τὴ σοβαρότητα ἀνθρώπου ποὺ ξέρει πότε ν' ἀστειεύεται καὶ πότε νὰ μιλάη σοβαρά.

Μιὰ μέρα, τοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ τῆς τραγουδήση. Ἐκείνη εὐχαριστήθηκε καὶ ἀπὸ τότε τὸν ἐπισκεπτόταν συχνότερα. Ἔπειτα, γιὰ νὰ ἐξασκῆ τὴ φωνή του, τοῦ ἔφερε ἕνα βιβλίο μ' ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα. Τότε, καθισμένος στὸ κρεββάτι του, — γιατί στὸ μεταξὺ εἶχε πάρει τὸ καλύτερο κρεββάτι κι' εἶχε ἀρχίσει νὰ κινῆται —, μουρμούριζε μὲ ψεύτικη φωνὴ ὕμνους πρὸς τὴν Αἰωνιότητα, τὴν Παναγία, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἐνῶ ἡ ἀρχινοσοκόμα, πλαϊ του, τοῦ κράταγε τὸ χρόνο, χτυπῶντας ρυθμικὰ τὸ δάχτυλό της. Μόλις σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ περπατάη, ἡ ἀρχινοσοκόμα τοῦ πρότεινε νὰ τὸν κρατήση λίγον καιρὸ ἀκόμα, γιὰ νὰ ψάλλη στὴν ἐκκλησία τοῦ νοσοκομείου, νὰ παραστέκεται στὴ λειτουργία καὶ νὰ πάρη τὴ θέσι τοῦ καντηλανάφτη. Ὁ Παβιγὺ δέχτηκε. Κι' ἕναν ὁλόκληρο μῆνα τὸν ἔβλεπαν ντυμένον μ' ἕνα λευκὸ ράσο, νὰ κουτσαίνη καὶ νὰ ψάλλη, κουνῶντας τόσο ἀστεῖα τὸ κεφάλι του, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκκλησιαζομένων νὰ μεγαλώνη ὁλοένα, εἰς βάρος τῆς ἐκκλησίας τῆς γειτονικῆς ἐνορίας.

Ἐπειδὴ ὅμως ὅλα τὰ πράγματα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο παίρνουν κάποιο τέλος, ὅταν ὁ Παβιγὺ ἔγινε ἐντελῶς καλά, ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ φύγη. Ἡ νοσοκόμα, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήση, τοῦ ἔκανε δῶρο εἰκοσιπέντε φράγκα.

Μόλις ὁ Παβιγὺ βρέθηκε στο δρομο, μὲ τὰ εἰκοσιπεντε φραγκα στην τσεπη, ἀρχισε νὰ σκέπτεται τί ἔπρεπε νὰ κάνη. Νὰ γυρίση στὸ χωριό του ; Χωρὶς ὅμως νὰ πιῆ ἕνα κρασακι ἢ κάτι ἄλλο ; Κι' ὁ καιμιωρης εἶχε να πιῆ πολυν καιρο. Μπῆκε, λοιπόν, σ' ἕνα καφενεῖο, παράγγειλε ἕνα ποτηράκι ἀπὸ τὸ καλύτερο ρακί καὶ τὸ ἔπιε μονορρούφι, για ν' ἀνοίξη ὁ λαρυγγάς του. Ἔπειτα ἔπιε ἄλλο ἕνα, γιὰ νὰ καταλάβη ἂν ἦταν καλό.

Μόλις τὸ δυνατὸ ρακὶ ἔβρεξε καλὰ - καλὰ τὴ γλῶσσα καὶ τὸν οὐρανίσκο του, καὶ τοῦ ξύπνησε, ὕστερα ἀπὸ τόση μακροχρόνια ἐγκράτεια, τὴν πλάνα ἡδονὴ τοῦ οἰνοπνεύματος, ποὺ χαϊδεύει, ἐρεθίζει, ἀρωματίζει καὶ καίει τὸ στόμα, κατάλαβε πὼς δὲν θὰ κρατιόταν, πὼς θᾶπινε ὅλη τὴ μποτίλια, καὶ ρώτησε, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, πόσο στοίχιζε. Του εἰταν πὼς ἐκανε τρια φράγκα, τὴν πλήρωσε κ' ἄρχισε νὰ πίνη.

Ὡστόσο, ἔπινε μὲ ρέγουλα, γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἐξακολουθήση τὸ γλέντι του κ' ἄλλοῦ, σὲ κανένα ἀπὸ τὰ σπίτια ἐκεῖνα, ποὺ γλεντᾶνε ἄνδρες καὶ γυναῖκες μαζύ, ὅλη τὴ νύχτα.

Σὲ λίγο ἔφυγε ἀπὸ τὸ καφενεῖο καὶ ρωτῶντας πότε τοὺς ἁμαξάδες καὶ πότε τοὺς χωροφύλακες, ἔφτασε σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ σπίτια. Ἐκεῖ ὅμως τὸ γλέντι ζωήρεψε τόσο, ὥστε, ἀτάνω σ' ἕναν ἐξωφρενικὸ χορό, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του, παραπάτησε κι' ἔπεσε φαρδὺς - πλατύς, ὅπως τότε ποὺ πήδησε ἀπὸ τὸ κάρρο.

Μόλις τὸν συνέφεραν, ἄρχισε νὰ φωνάζη πὼς τοῦ ἔσπασε καὶ τ' ἄλλο του πόδι, τὸ γερό ! Κι' ἦταν ἀλήθεια. Ὁ γιατρὸς πῆγε, κι' ἔτυχε νὰ εἶνε ὁ ἴδιος ποὺ ἔστειλαν καὶ τὸν ἔφεραν ὅταν ἔσπασε τὸ δεξί του πόδι, τοῦ ἔδεσε τὸ σπασμένο πόδι του κι' ἔπειτα εἶπε μὲ αὐστηρὸ ὕφος στὸν κύριο τοῦ σπιτιοῦ :

—Τὸ ξέρετε ὅτι τὸ δυστύχημα αὐτὸ θὰ κάνη πολὺ κακὴ ἐντύπωσι ; Ὁ Δῆμος θὰ ἐξετάση, θὰ ρωτήση, κι' αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ λάβη μέτρα ἐναντίον σας. Τὸ καλύτερο λοιπὸν ποὺ ἔχετε νὰ κάνετε, εἶνε νὰ μὴ μαθευτῆ ὅ,τι ἔγινε ἀπόψε ἐδῶ μέσα....

—Μὰ πῶς, πῶς ;...

—Ἁπλούστατα. Νὰ κλείσετε τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ στὸ νοσοκομεῖο, στὸ ὁποῖο νοσηλεύνταν ὥς τώρα, καὶ ν' ἀναλάβετε τὴ διατροφή του.

—Ἔστω ! ἀποκρίθηκε ὁ κύριος τοῦ σπιτιοῦ.

Ἔτσι ὁ Παβιγύ, ὕστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα, γύριζε μεθυσμένος καὶ ἀξιοθρήνητος στὸν κοιτῶνα, ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶχε φύγει μόλις μιὰ ὥρα προτήτερα...

μπαρμπα-Τζιάν. Ἀφῆστε τους νὰ νοιώσουν ξέννοιαστοι τὴ λίγη ζωὴ ποὺ τοὺς μένει νὰ ζήσουν... Δὲν κάνει νὰ μάθετε τὰ ὀνόματά τους, ὄχι βέβαια γιατὶ θὰ τοὺς τὸ μαρτυρήσετε... Κάθε ἄλλο, μάλιστα.. Ἀλλὰ ὅσο νἆναι, δὲν εἶστε συνηθισμένοι σὰν κι' ἐμένα νὰ κρατῆτε βαθειὰ κρυμμένο στὴν ψυχή σας ἕνα τόσο τρομερὸ κι' ὑπερφυσικὸ μυστικό... Γι' αὐτό, ἀπὸ κάτι ποὺ θὰ σᾶς ξεφύγη ἄθελα, ἀπὸ μιὰ λυπητερὴ ματιά σας, ἀπὸ κάποιο σπλαχνικὸ διάθημά σας, ἴσως δώσετε σὲ ἕναν ὁποιονδήποτε ἀπὸ αὐτοὺς μιὰ βεβαιότητα ἢ ὑποψία γιὰ ὅ,τι πένθιμο τὸν περιμένει... Κι' ἔτσι θὰ φαρμακώσετε ἀνώφελα, τὶς ὑστερνές του ἡμέρες... Μή... μὴ γιὰ τὸ Θεό, αἰδεσιμώτατε... Μὴν ἀνοίγετε τοὺς φακέλλους... μή... μή!...

Κατάχλωμος, μὲ ἀπαίσιες συσπάσεις στὸ παραμορφωμένο πρόσωπό του καὶ μὲ νευρικὲς κινήσεις τῶν τρεμάμενων χεριῶν του, ὁ ἐφημέριος Τσάλλαν, ἄνοιγε τοὺς φακέλλους μὲ τὴ σειρά, μουγκρίζοντας:

—Πρῶτος φάκελλος... Ἡσαΐας Ντεβέντερ, σιδηρουργός... Δεύτερος φάκελλος... Αἰμιλία Τζόνσον, ἐτῶν 26... Τρίτος φάκελλος...

Σταμάτησε λαχανιασμένος, κι' ἀνάσανε βαθειά. Ἔπειτα μουρμούρισε στὸν κεραυνωμένο ἀπὸ ἀνέκφραστη ταραχὴ μπαρμπα-Τζιάν:

—Στὰ μάτια σου διαβάζω, φίλε μου, τὸ ὄνομα τοῦ τρίτου φακέλλου, δίχως νὰ τὸν ἀνοίξω!... Συχώρεσέ με, Θεέ μου, γιὰ τὴν ταραχή μου.. Ἔρχομαι τρίτος ἐγώ, καὶ θάχω ἀρκετοὺς μῆνες ἴσως μπροστά μου, γιὰ νὰ δοξολογῶ τὸ Πανάγιο Ὄνομά Σου!...

Ἤρεμος τώρα, μὲ θεῖο φωτοστέφανο γαλήνης, ἀπομακρύνθηκε σιγὰ-σιγά

Πέθανε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ ἴδιου χρόνου, ἀφοῦ ἔθαψε πρῶτα τοὺς ἄλλους δυό....